

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ ДЗВО
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Кафедра педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти**

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою ННІМП ДЗВО «Університет
менеджменту освіти»

12 вересня 2024 року, протокол № 7

Голова вченої ради ННІМП ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»

В.В. Супрун

ТЮТОРИНГ В ОСВІТІ ДОРΟΣЛИХ

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

(ОК 03 – Тьюторинг в освіті дорослих)

Рівень освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма: Педагогіка вищої школи. Андрагогіка

Робоча програма навчальної дисципліни «Тьюторинг в освіті дорослих» циклу обов'язкових освітніх компонент зі спеціальності складена відповідно до навчального плану освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи. Андрагогіка» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка».

Автор-укладач робочої програми навчальної дисципліни:

Н. О. Приходькіна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки, адміністрування і спеціальної освіти Навчально-наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти»

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри педагогіки,
адміністрування і спеціальної освіти Навчально-
наукового інституту менеджменту та психології ДЗВО
«Університет менеджменту освіти»
(протокол № 2 від 4 вересня 2024 р.)

Затверджено вченою радою
Навчально-наукового інституту менеджменту та психології
ДЗВО «Університет менеджменту освіти»
(протокол № 7 від 12 вересня 2024 р.)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

<i>Найменування показників</i>	<i>Галузь знань, освітній рівень, спеціальність</i>	<i>Характеристика навчальної дисципліни</i>
		<i>заочна форма навчання</i>
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки Освітньо-професійна програма: Педагогіка вищої школи. Андрагогіка	Навчальна дисципліна циклу обов'язкових освітніх компонентів
		Рік підготовки
Загальна кількість годин – 120	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	1
		Семестр
		4
		Лекції
		8
		Практичні, семінарські
		6
		Самостійна робота
106		
Вид контролю		
екзамен		

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та аудиторної роботи становить 12 % / 88%.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи теоретичних знань та практичних навичок з організації та здійснення тьюторського супроводу в освіті дорослих.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- ознайомити з теоретичними засадами тьюторингу в освіті дорослих;
- розвинути розуміння специфіки навчання дорослих та ролі тьютора в цьому процесі;
- сформуванню навички розробки індивідуальних освітніх траєкторій для дорослих здобувачів;
- навчити застосовувати сучасні методи та технології тьюторського супроводу;
- розвинути комунікативні та організаційні навички, необхідні для роботи тьютора.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Тьюторинг в освіті дорослих» є теоретичні засади, методологія та практичні аспекти організації тьюторського супроводу в системі освіти дорослих. Дисципліна охоплює вивчення принципів, методів та технологій

індивідуалізації освітнього процесу для здобувачів вищої освіти, а також особливості професійної діяльності тьютора в різних форматах навчання дорослих.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Тьюторинг в освіті дорослих» здобувачі вищої освіти мають набути **загальних компетентностей (ЗК)**:

- ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

У процесі вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти мають набути **фахових компетентностей (СК)**:

- СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.
- СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.
- СК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.
- СК10. Здатність до андрагогічного супроводу освітнього процесу дорослих, спрямованого на сприяння особистісному та професійному розвитку різних категорій дорослих.

Здобувачі вищої освіти повинні отримати наступні очікувані програмні **результати навчання**:

РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

РН12. Знати особливості особистісного та професійного розвитку різних категорій дорослих.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Концепція тьюторингу та її розвиток в освіті дорослих

Історія розвитку тьюторства: від середньовічних університетів до сучасності. Сутність та принципи тьюторингу: індивідуалізація, відкритість, варіативність. Особливості тьюторингу в контексті освіти дорослих: врахування життєвого досвіду, професійної спрямованості, самостійності дорослих здобувачів. Порівняльний аналіз ролей тьютора, викладача, коуча та ментора в освіті дорослих. Нормативно-правова база тьюторської діяльності в Україні та світі.

Тема 2. Андрагогічні засади тьюторської діяльності

Специфіка навчання дорослих: психологічні, соціальні та когнітивні особливості. Андрагогічна модель навчання: принципи та методологія. Роль тьютора в андрагогічному процесі: фасилітація, підтримка, мотивація. Андрагогічний цикл та його етапи в контексті тьюторського супроводу. Бар'єри навчання дорослих та стратегії їх подолання в тьюторській практиці.

Тема 3. Технології тьюторського супроводу дорослих

Діагностика освітніх потреб дорослих: методи та інструменти. Розробка індивідуальної освітньої траєкторії: етапи, компоненти, критерії ефективності. Методи та інструменти тьюторського супроводу: картування, портфолію, рефлексивні практики. Технології модерації та фасилітації в роботі тьютора. Цифрові інструменти в тьюторському супроводі: LMS, освітні платформи, інструменти для співпраці та комунікації.

Тема 4. Організація тьюторської діяльності в різних форматах навчання дорослих

Тьюторинг у формальній освіті дорослих: університети, інститути післядипломної освіти. Особливості тьюторського супроводу в неформальній та інформальній освіті: курси, тренінги,

самоосвіта. Дистанційний тьюторинг: можливості та виклики, методи забезпечення ефективної взаємодії. Корпоративний тьюторинг: специфіка роботи з професійним розвитком співробітників. Інклюзивний тьюторинг: особливості роботи з дорослими здобувачами з особливими освітніми потребами.

Тема 5. Компетентності тьютора та їх розвиток

Ключові компетентності тьютора в освіті дорослих: комунікативні, організаційні, аналітичні, цифрові. Етичні аспекти тьюторської діяльності: кодекс етики, вирішення етичних дилем. Шляхи професійного самовдосконалення тьютора: навчання, стажування, участь у професійних спільнотах. Емоційний інтелект та емпатія в роботі тьютора: розвиток та застосування. Дослідницька діяльність тьютора: методологія, інструменти, презентація результатів.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем		Кількість годин			
		усього	у тому числі		
			л	с	с/р
Тема 1.	Концепція тьюторингу та її розвиток в освіті дорослих	24	2	-	22
Тема 2.	Андрагогічні засади тьюторської діяльності	24	2	-	22
Тема 3.	Технології тьюторського супроводу дорослих	24	2	2	20
Тема 4.	Організація тьюторської діяльності в різних форматах навчання дорослих	24	2	2	20
Тема 5.	Компетентності тьютора та їх розвиток	24	-	2	22
Всього		120	8	6	106

5. ТЕМИ ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№	Теми лекційних занять	Зміст лекційних занять	Год.
1	Концепція тьюторингу та її розвиток в освіті дорослих	<ol style="list-style-type: none"> Історія розвитку тьюторства: від середньовічних університетів до сучасності. Сутність та принципи тьюторингу: індивідуалізація, відкритість, варіативність. Особливості тьюторингу в контексті освіти дорослих: врахування життєвого досвіду, професійної спрямованості, самостійності дорослих здобувачів. Порівняльний аналіз ролей тьютора, викладача, коуча та ментора в освіті дорослих. Нормативно-правова база тьюторської діяльності в Україні та світі. 	2
2	Андрагогічні засади тьюторської діяльності	<ol style="list-style-type: none"> Специфіка навчання дорослих: психологічні, соціальні та когнітивні особливості. Андрагогічна модель навчання: принципи та методологія. Роль тьютора в андрагогічному процесі: фасилітація, підтримка, мотивація. Андрагогічний цикл та його етапи в контексті тьюторського супроводу. Бар'єри навчання дорослих та стратегії їх подолання в тьюторській практиці. 	2

3	Технології тьюторського супроводу дорослих	<ol style="list-style-type: none"> 1) Діагностика освітніх потреб дорослих: методи та інструменти. 2) Розробка індивідуальної освітньої траєкторії: етапи, компоненти, критерії ефективності. 3) Методи та інструменти тьюторського супроводу: картування, портфоліо, рефлексивні практики. 4) Технології модерації та фасилітації в роботі тьютора. 5) Цифрові інструменти в тьюторському супроводі: LMS, освітні платформи, інструменти для співпраці та комунікації. 	2
4	Організація тьюторської діяльності в різних форматах навчання дорослих	<ol style="list-style-type: none"> 1) Тьюторинг у формальній освіті дорослих: університети, інститути післядипломної освіти. 2) Особливості тьюторського супроводу в неформальній та інформальній освіті: курси, тренінги, самоосвіта. 3) Дистанційний тьюторинг: можливості та виклики, методи забезпечення ефективної взаємодії. 4) Корпоративний тьюторинг: специфіка роботи з професійним розвитком співробітників. 5) Інклюзивний тьюторинг: особливості роботи з дорослими здобувачами з особливими освітніми потребами. 	2
Всього			8

6. ТЕМИ ТА ЗМІСТ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№	Теми семінарських занять	Зміст семінарських занять	Год.
1	Технології тьюторського супроводу дорослих	<ol style="list-style-type: none"> 1) Обговорення теоретичних засад технологій тьюторського супроводу. 2) Технології модерації та фасилітації в роботі тьютора. 3) Цифрові інструменти в тьюторському супроводі: LMS, освітні платформи, інструменти для співпраці та комунікації. 4) Практичне застосування технологій тьюторського супроводу. 5) Рефлексія та підведення підсумків. <p>Практичні завдання (1 завдання на вибір):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) «Картування освітнього маршруту»: створіть карту освітнього маршруту для гіпотетичного дорослого здобувача, використовуючи техніку ментальних карт. 2) «Діагностика освітніх потреб»: розробіть анкету для діагностики освітніх потреб дорослого здобувача. 3) «Моделювання тьюторської консультації»: рольова гра, де один студент виступає в ролі тьютора, інший - в ролі дорослого здобувача. Завдання - провести першу тьюторську консультацію. 4) «Створення портфоліо досягнень»: розробіть структуру та зміст портфоліо досягнень для дорослого здобувача, враховуючи його професійні та особисті цілі. 	2

		5) «Аналіз рефлексивних практик»: ознайомтеся з різними рефлексивними практиками та оберіть найбільш доречні для роботи з дорослими здобувачами, обґрунтовуючи свій вибір.	
2	Організація тьюторської діяльності в різних форматах навчання дорослих	<ol style="list-style-type: none"> 1) Обговорення особливостей різних форматів навчання дорослих. 2) Практичне моделювання тьюторської діяльності в різних форматах. 3) Дистанційний тьюторинг: можливості та виклики, методи забезпечення ефективної взаємодії. 4) Корпоративний тьюторинг: специфіка роботи з професійним розвитком співробітників. 5) Інклюзивний тьюторинг: особливості роботи з дорослими здобувачами з особливими освітніми потребами. Презентація результатів та обговорення. <p>Практичні завдання (1 завдання на вибір):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) «Дизайн тьюторського супроводу»: розробіть план тьюторського супроводу для трьох різних форматів: формальна освіта, неформальна освіта та інформальна освіта. 2) «Віртуальний тьюторіал»: створіть сценарій та проведіть міні-тьюторіал в онлайн-форматі, використовуючи цифрові інструменти. 3) «Корпоративний тьюторинг»: розробіть програму тьюторського супроводу для здобувача вищої освіти, який опановує дисципліну «Основи андрагогіки». 4) «Інклюзивний тьюторинг»: розробіть стратегії адаптації тьюторського супроводу для роботи з дорослими здобувачами з особливими освітніми потребами. 5) «Аналіз кейсів»: підберіть 2 реальних кейси з практики тьюторського супроводу в різних форматах навчання та запропонуйте свої рішення. 	2
3	Компетентності тьютора та їх розвиток	<ol style="list-style-type: none"> 1) Обговорення ключових компетентностей тьютора. 2) Практичні вправи на розвиток компетентностей тьютора. 3) Рефлексія та планування професійного розвитку. <p>Практичні завдання (1 завдання на вибір):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. «Профіль компетентностей тьютора»: створіть візуальний профіль компетентностей ідеального тьютора та оцініть власний рівень розвитку цих компетентностей. 2. «Етичні дилеми в роботі тьютора»: проаналізуйте та підготуйте до обговорення етичних дилем, з якими може зіткнутися тьютор у своїй роботі. 3. «Емоційний інтелект тьютора»: підготуйте есе «Розвиток емоційного інтелекту та його значення в роботі тьютора». 4. «План професійного розвитку»: розробіть індивідуальний план професійного розвитку тьютора на 5 років. 	2

		5. «Цифрове освітнє середовище тьютора»: розробіть концепцію цифрового освітнього середовища для дистанційного тьюторингу та опишіть його компоненти, функціонал і особливості взаємодії з користувачами.	
Всього			6

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

№	Назва теми	Год.
1	Концепція тьюторингу та її розвиток в освіті дорослих	22
2	Андрагогічні засади тьюторської діяльності	22
3	Технології тьюторського супроводу дорослих	20
4	Організація тьюторської діяльності в різних форматах навчання дорослих	20
5	Компетентності тьютора та їх розвиток	22
Всього		106

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тема 1

1) Створіть інтерактивну хронологічну лінію розвитку тьюторства, використовуючи онлайн-інструменти (наприклад, TimelineJS). На лінії часу відобразіть ключові етапи, події та особистості, які вплинули на становлення тьюторства. Додайте до кожної події короткий опис та поясніть її значення для сучасної практики тьюторингу. Підготуйте усну презентацію, акцентуючи увагу на тому, як історичний розвиток вплинув на сучасне розуміння ролі тьютора.

2) Розробіть детальний план тьюторського супроводу для конкретного здобувача освіти (вигаданого або реального) на один семестр. У плані чітко продемонструйте, як ви застосовуєте принципи індивідуалізації, відкритості та варіативності. План повинен включати: а) Початкову діагностику потреб та цілей здобувача. б) Індивідуальну освітню траєкторію. в) Опис методів та інструментів, які ви плануєте використовувати. г) Способи моніторингу прогресу та внесення коректив у план. д) Рефлексивний аналіз, як кожен елемент плану відповідає принципам тьюторингу.

3) Розробіть методичні рекомендації для тьюторів, які працюють з дорослими здобувачами освіти. Рекомендації повинні включати: а) Методи виявлення та інтеграції життєвого досвіду дорослих у навчальний процес. б) Стратегії узгодження освітніх цілей з професійними потребами здобувачів. в) Техніки підтримки та розвитку самостійності дорослих у навчанні. г) Практичні вправи або кейси, які ілюструють застосування цих методів та стратегій. д) Чек-лист для самооцінки тьютора щодо врахування особливостей дорослих здобувачів.

4) Проведіть порівняльне дослідження ролей тьютора, викладача, коуча та ментора. На основі результатів: а) Створіть порівняльну таблицю, яка відображає ключові характеристики, функції, методи роботи та сфери відповідальності кожної ролі. б) Розробіть серію з 4-5 кейсів, кожен з яких демонструє ситуацію, де найбільш доречною є одна з цих ролей. Обґрунтуйте ваш

вибір. в) Підготуйте презентацію, яка висвітлює синергію цих ролей в освіті дорослих та пропонує модель їх ефективної взаємодії.

5) Проведіть порівняльний аналіз нормативно-правової бази тьюторської діяльності в Україні та двох інших країнах (на ваш вибір). На основі аналізу:

- а) Створіть порівняльну таблицю, яка відображає ключові аспекти регулювання тьюторської діяльності в кожній країні.
- б) Підготуйте аналітичну записку (3-4 сторінки), яка висвітлює сильні сторони та обмеження нормативно-правової бази в кожній країні.
- в) Розробіть пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правової бази тьюторської діяльності в Україні, враховуючи міжнародний досвід.
- г) Підготуйте презентацію ваших знахідок та рекомендацій для представлення перед групою.

Тема 2

1) Проведіть порівняльний аналіз особливостей навчання дорослих та дітей. Створіть інфографіку, яка відображає ключові психологічні, соціальні та когнітивні відмінності між цими двома групами у контексті освітнього процесу. Обґрунтуйте, як ці відмінності впливають на вибір методів та підходів до навчання дорослих.

2) Розробіть план навчального заняття для дорослих (тема на ваш вибір), використовуючи принципи андрагогічної моделі навчання. У плані чітко вкажіть, як кожен етап заняття відповідає ключовим принципам андрагогіки. Обґрунтуйте вибір методів та прийомів, які ви плануєте використати.

3) Створіть "портфоліо тьютора", яке включатиме:

- а) Опис ключових компетенцій сучасного тьютора в контексті андрагогіки.
- б) Розробку 3-5 практичних вправ або технік для фасилітації групової роботи дорослих.
- в) План індивідуальної консультації з дорослим учнем, спрямованої на підвищення його мотивації до навчання.

4) Розробіть детальний план тьюторського супроводу дорослого учня протягом одного повного андрагогічного циклу навчання (наприклад, курс підвищення кваліфікації). План має включати:

- а) Опис кожного етапу андрагогічного циклу.
- б) Конкретні дії тьютора на кожному етапі.
- в) Очікувані результати та способи їх оцінювання.
- г) Рефлексивний щоденник тьютора з аналізом можливих викликів та шляхів їх подолання.

5) Проведіть міні-дослідження серед групи дорослих здобувачів (мінімум 5 осіб) щодо бар'єрів, з якими вони стикаються у процесі навчання. На основі отриманих результатів:

- а) Створіть класифікацію виявлених бар'єрів.
- б) Розробіть стратегію подолання кожного типу бар'єрів з позиції тьютора.
- в) Підготуйте презентацію з рекомендаціями для тьюторів щодо роботи з різними типами бар'єрів у навчанні дорослих.

Тема 3

1) Розробіть комплексний діагностичний інструментарій для визначення освітніх потреб дорослих здобувачів освіти. Ваша розробка повинна включати:

- а) Анкету для самооцінки освітніх потреб (15-20 питань).
- б) План структурованого інтерв'ю (8-10 ключових питань).
- в) Методику аналізу професійної діяльності для виявлення потреб у навчанні.
- г) Інструмент для оцінки мотивації до навчання.
- д) Рекомендації щодо інтерпретації результатів діагностики. Протестуйте розроблений інструментарій на групі з 3-5 дорослих та підготуйте звіт про результати тестування з пропозиціями щодо вдосконалення інструментів.

2) Створіть детальний шаблон для розробки індивідуальної освітньої траєкторії дорослого здобувача освіти. Шаблон повинен включати:

- а) Етапи розробки траєкторії з описом дій на кожному етапі.
 - б) Ключові компоненти траєкторії (наприклад, цілі навчання, зміст, методи, ресурси).
 - в) Критерії ефективності траєкторії та способи їх вимірювання.
 - г) Механізми корекції траєкторії в процесі навчання.
 - д) Форму для рефлексії здобувача щодо прогресу в навчанні. Застосуйте цей шаблон для розробки індивідуальної освітньої траєкторії для конкретного дорослого здобувача (реального або змодельованого) та підготуйте презентацію цієї траєкторії.
- 3) Розробіть комплект методичних матеріалів для тьютора, який включає:
- а) Інструкцію з проведення сесії картування з прикладами різних типів карт (концептуальна, ментальна, карта ресурсів).
 - б) Шаблон електронного портфоліо для дорослого здобувача освіти з рекомендаціями щодо його наповнення та використання.
 - в) Набір з 5-7 рефлексивних практик з детальними інструкціями для їх проведення.
 - г) Приклад заповненої карти, портфоліо та результатів рефлексивної практики.
 - д) Рекомендації щодо інтеграції цих інструментів у процес тьюторського супроводу. Підготуйте відеопрезентацію (5-7 хвилин), яка демонструє використання одного з розроблених інструментів.
- 4) Розробіть сценарій тьюторської сесії з використанням технологій модерації та фасилітації. Сценарій повинен включати:
- а) Опис освітньої ситуації та групи (4-6 осіб).
 - б) План сесії з детальним описом етапів та часовими рамками.
 - в) Перелік технік модерації та фасилітації, які будуть використані, з обґрунтуванням їх вибору.
 - г) Опис очікуваних результатів сесії та способів їх оцінки.
 - д) Рефлексивний аналіз потенційних викликів та способів їх подолання. Проведіть цю сесію з групою колег (в ролі здобувачів) та підготуйте відеозапис (15-20 хвилин) з подальшим самоаналізом вашої роботи як тьютора-фасилітатора.
- 5) Створіть проєкт цифрового освітнього середовища для тьюторського супроводу групи дорослих здобувачів освіти. Ваш проєкт повинен включати:
- а) Вибір та обґрунтування LMS або освітньої платформи для базового середовища.
 - б) Інтеграцію щонайменше 5 різних цифрових інструментів для співпраці, комунікації та навчання.
 - в) Розробку структури курсу в обраній LMS з прикладами матеріалів та завдань.
 - г) Інструкцію для здобувачів щодо використання цифрового середовища.
 - д) План вебінару з ознайомлення здобувачів з цифровим середовищем (30-40 хвилин). Підготуйте демонстрацію вашого цифрового середовища, включаючи скрінкасти використання ключових функцій та інструментів.

Тема 4

- 1) Розробіть модель інтеграції тьюторського супроводу в навчальний процес конкретного закладу формальної освіти дорослих (університету чи інституту післядипломної освіти). Ваша модель повинна включати:
- а) Аналіз поточної системи підтримки здобувачів у обраному закладі.
 - б) Пропозиції щодо впровадження тьюторської служби, включаючи її структуру та функції.
 - в) Опис процесу взаємодії тьюторів з викладачами та адміністрацією закладу.
 - г) План підготовки та професійного розвитку тьюторів.
 - д) Методи оцінки ефективності тьюторського супроводу в контексті формальної освіти. Підготуйте презентацію вашої моделі (10-15 слайдів) та супровідну пояснювальну записку (до 5 сторінок).
- 2) Створіть програму тьюторського супроводу для дорослого, який займається самоосвітою у певній галузі (на ваш вибір). Програма повинна охоплювати період в 3 місяці та включати:

- а) План початкової діагностики освітніх потреб та цілей здобувача.
 - б) Карту освітніх ресурсів, релевантних для обраної галузі (онлайн-курси, книги, відеоматеріали, спільноти практиків тощо).
 - в) Графік регулярних тьюторських сесій з описом їх змісту та форматів.
 - г) Стратегії підтримки мотивації та подолання типових труднощів у самоосвіті.
 - д) Методи моніторингу прогресу та оцінки результатів навчання. Протестуйте елементи вашої програми на реальному здобувачі (або колезі в ролі здобувача) та підготуйте рефлексивний звіт про цей досвід.
- 3) Розробіть комплексний план забезпечення ефективної взаємодії в умовах дистанційного тьюторингу. Ваш план повинен включати:
- а) Аналіз потенційних викликів дистанційного формату (технічних, комунікаційних, мотиваційних).
 - б) Підбір цифрових інструментів для різних аспектів тьюторської взаємодії (комунікація, спільна робота, моніторинг прогресу).
 - в) Розробку сценаріїв для 3-4 різних типів дистанційних тьюторських сесій.
 - г) Стратегії створення та підтримки відчуття присутності та зв'язку в онлайн-форматі.
 - д) Методи оцінки ефективності дистанційної взаємодії та внесення коректив. Проведіть одну з розроблених вами дистанційних сесій з групою колег (в ролі здобувачів) та підготуйте відеозапис (20-30 хвилин) з подальшим аналізом.
- 4) Розробіть програму корпоративного тьюторингу для конкретної компанії (реальної або вигаданої) з метою підтримки професійного розвитку співробітників. Ваша програма повинна включати:
- а) Аналіз потреб компанії та її співробітників у професійному розвитку.
 - б) Модель інтеграції тьюторингу в систему управління талантами компанії.
 - в) План підготовки внутрішніх тьюторів з числа досвідчених співробітників.
 - г) Розробку індивідуальних планів розвитку для різних категорій співробітників.
 - д) Методи оцінки впливу тьюторингу на продуктивність та залученість співробітників. Підготуйте презентацію вашої програми для керівництва компанії (10-12 слайдів) та супровідний бізнес-кейс (до 3 сторінок).
- 5) Створіть методичний посібник для тьюторів, які працюють з дорослими здобувачами з особливими освітніми потребами. Посібник повинен включати:
- а) Огляд різних типів особливих освітніх потреб у дорослих та їх впливу на навчання.
 - б) Рекомендації щодо адаптації навчальних матеріалів та методів для різних потреб.
 - в) Стратегії створення інклюзивного освітнього середовища.
 - г) Техніки комунікації та взаємодії з дорослими здобувачами з різними особливими потребами.
 - д) Кейси та практичні вправи для розвитку навичок інклюзивного тьюторингу. Організуйте та проведіть воркшоп (60-90 хвилин) для колег на основі розробленого посібника, фокусуючись на практичних аспектах інклюзивного тьюторингу.

Тема 5

- 1) Розробіть комплексну програму оцінки та розвитку ключових компетентностей тьютора в освіті дорослих.
- а) Створіть детальну модель компетентностей тьютора, включаючи комунікативні, організаційні, аналітичні та цифрові навички.
 - б) Розробіть інструмент самооцінки для тьюторів, що дозволяє визначити рівень розвитку кожної компетентності.
 - в) Складіть план розвитку для кожної компетентності, включаючи конкретні вправи, ресурси та методи оцінки прогресу.
 - г) Створіть сценарій імітаційної гри або кейс-стаді, який дозволяє оцінити всі ключові компетентності в комплексі.
 - д) Підготуйте презентацію програми (10-15 слайдів) та проведіть мікро-тренінг (20-30 хвилин) для колег, демонструючи один з методів розвитку обраної компетентності.

- 2) Розробіть етичний кодекс тьютора та систему підтримки етичного прийняття рішень.
 - а) Створіть проект етичного кодексу тьютора, що охоплює ключові аспекти діяльності (конфіденційність, професійні межі, конфлікт інтересів тощо).
 - б) Розробіть 5-7 кейсів з етичними дилемами, з якими може зіткнутися тьютор в роботі з дорослими здобувачами.
 - в) Створіть алгоритм прийняття етичних рішень для тьюторів.
 - г) Підготуйте план семінару з етики для тьюторів (90 хвилин), включаючи обговорення кодексу та роботу з кейсами.
 - д) Напишіть рефлексивне есе (2-3 сторінки) про власний досвід зіткнення з етичними викликами в освітній практиці та шляхи їх вирішення.
- 3) Розробіть індивідуальний план професійного розвитку тьютора на 1 рік.
 - а) Проведіть самоаналіз своїх професійних компетенцій та визначте області для вдосконалення.
 - б) Дослідіть доступні можливості для професійного розвитку (курси, конференції, стажування, професійні спільноти) та складіть їх каталог.
 - в) Створіть детальний план розвитку, включаючи конкретні цілі, заходи, терміни та очікувані результати.
 - г) Розробіть систему відстеження прогресу та оцінки ефективності вашого плану розвитку.
 - д) Підготуйте презентацію вашого плану (7-10 слайдів) та проведіть коротку сесію обміну досвідом з колегами (15-20 хвилин) щодо стратегій професійного самовдосконалення.
- 4) Створіть програму розвитку емоційного інтелекту та емпатії для тьюторів.
 - а) Розробіть інструмент самооцінки емоційного інтелекту та емпатії, специфічний для роботи тьютора.
 - б) Створіть набір з 10 практичних вправ для розвитку різних аспектів емоційного інтелекту та емпатії.
 - в) Складіть сценарії 3-5 рольових ігор, які демонструють застосування емоційного інтелекту в типових ситуаціях тьюторської взаємодії.
 - г) Розробіть план серії воркшопів (3-4 заняття по 2 години) з розвитку емоційного інтелекту та емпатії для тьюторів.
 - д) Проведіть одну сесію з розробленої програми для групи колег та підготуйте відеозапис (30-40 хвилин) з подальшим самоаналізом.
- 5) Розробіть та проведіть міні-дослідження в галузі тьюторства в освіті дорослих.
 - а) Сформулюйте дослідницьке питання, актуальне для практики тьюторства в освіті дорослих.
 - б) Розробіть методологію дослідження, включаючи вибір методів збору та аналізу даних.
 - в) Проведіть пілотне дослідження (наприклад, опитування 10-15 тьюторів або здобувачів, аналіз кейсів тощо).
 - г) Проаналізуйте отримані дані та підготуйте короткий дослідницький звіт (5-7 сторінок).
 - д) Створіть презентацію результатів дослідження (10-12 слайдів) та виступіть з нею перед групою колег, демонструючи навички наукової комунікації.

9. ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Визначте поняття "тьюторинг" та його місце в системі освіти дорослих.
2. Охарактеризуйте історичні етапи розвитку тьюторства.
3. Розкрийте сутність принципу індивідуалізації в тьюторингу.
4. Порівняйте ролі тьютора, викладача, коуча та ментора в освіті дорослих.
5. Проаналізуйте нормативно-правову базу тьюторської діяльності в Україні.
6. Опишіть основні андрагогічні принципи та їх вплив на тьюторський супровід.
7. Охарактеризуйте психологічні особливості навчання дорослих.
8. Розкрийте специфіку андрагогічної моделі навчання.

9. Опишіть роль тьютора в андрагогічному процесі.
10. Проаналізуйте етапи андрагогічного циклу в контексті тьюторського супроводу.
11. Визначте основні бар'єри навчання дорослих та стратегії їх подолання.
12. Охарактеризуйте методи діагностики освітніх потреб дорослих.
13. Опишіть процес розробки індивідуальної освітньої траєкторії.
14. Розкрийте сутність методу картування в тьюторському супроводі.
15. Охарактеризуйте роль портфоліо в роботі тьютора з дорослими здобувачами.
16. Опишіть основні рефлексивні практики в тьюторингу.
17. Розкрийте особливості застосування технологій модерації в роботі тьютора.
18. Охарактеризуйте специфіку використання цифрових інструментів у тьюторському супроводі.
19. Проаналізуйте особливості тьюторингу у формальній освіті дорослих.
20. Розкрийте специфіку тьюторського супроводу в неформальній освіті дорослих.
21. Охарактеризуйте особливості тьюторського супроводу в інформальній освіті.
22. Опишіть основні виклики та можливості дистанційного тьюторингу.
23. Розкрийте специфіку корпоративного тьюторингу.
24. Охарактеризуйте особливості інклюзивного тьюторингу в освіті дорослих.
25. Визначте ключові компетентності тьютора в освіті дорослих.
26. Розкрийте сутність комунікативної компетентності тьютора.
27. Охарактеризуйте організаційні компетентності тьютора.
28. Проаналізуйте роль аналітичних компетентностей у роботі тьютора.
29. Розкрийте значення цифрової компетентності для сучасного тьютора.
30. Охарактеризуйте етичні аспекти тьюторської діяльності.
31. Опишіть основні положення кодексу етики тьютора.
32. Розкрийте шляхи професійного самовдосконалення тьютора.
33. Охарактеризуйте роль емоційного інтелекту в роботі тьютора.
34. Проаналізуйте значення емпатії у тьюторському супроводі.
35. Опишіть методологію дослідницької діяльності тьютора.
36. Розкрийте особливості презентації результатів тьюторської діяльності.
37. Охарактеризуйте специфіку тьюторського супроводу в університетах.
38. Опишіть особливості тьюторингу в системі післядипломної освіти.
39. Розкрийте роль тьютора у професійній перепідготовці дорослих.
40. Охарактеризуйте специфіку тьюторського супроводу в онлайн-курсах.
41. Проаналізуйте особливості тьюторингу в змішаному навчанні.
42. Опишіть роль тьютора у самоосвіті дорослих.
43. Розкрийте специфіку тьюторського супроводу в проєктній діяльності.
44. Охарактеризуйте особливості групового тьюторингу.
45. Проаналізуйте роль тьютора у розвитку критичного мислення дорослих здобувачів.
46. Опишіть методи мотивації дорослих здобувачів у тьюторському супроводі.
47. Розкрийте особливості тьюторського супроводу в міжкультурному навчанні.
48. Охарактеризуйте роль тьютора у розвитку soft skills у дорослих здобувачів.
49. Проаналізуйте специфіку тьюторського супроводу в STEM-освіті дорослих.
50. Опишіть особливості тьюторингу в контексті освіти впродовж життя.
51. Розкрийте роль тьютора у розвитку підприємницьких компетентностей дорослих.
52. Охарактеризуйте специфіку тьюторського супроводу в громадянській освіті дорослих.
53. Проаналізуйте особливості тьюторингу в контексті розвитку медіаграмотності дорослих.
54. Опишіть роль тьютора у підтримці психологічного благополуччя дорослих здобувачів.
55. Розкрийте специфіку тьюторського супроводу в контексті міждисциплінарного навчання.
56. Охарактеризуйте роль тьютора у розвитку лідерських якостей дорослих здобувачів.
57. Проаналізуйте особливості тьюторського супроводу в контексті екологічної освіти дорослих.
58. Опишіть специфіку тьюторингу в контексті розвитку цифрової грамотності дорослих.

59. Розкрийте роль тьютора у підтримці творчого потенціалу дорослих здобувачів.
60. Охарактеризуйте перспективи розвитку тьюторингу в освіті дорослих в Україні.

10. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Дисципліна передбачає навчання із застосуванням наступних методів: словесні (пояснення, розповідь, лекція, вступна бесіда, сторітейлінг, навчальна дискусія); наочні (ілюстрування, опорний мультимедіа-конспект); практичні (вправи, дослідження, проектування). Самостійна робота здобувачів вищої освіти: виконання індивідуальних творчих завдань. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Лекції забезпечують здобувачів вищої освіти науково-практичними матеріалами з основ, теорії та практики організації тьюторського супроводу в системі освіти дорослих, зокрема, принципів, методів та технологій індивідуалізації освітнього процесу для здобувачів вищої освіти, а також особливостей професійної діяльності тьютора в різних форматах навчання дорослих.

На практичних заняттях формуються навички критичного мислення, здатність логічно, аргументовано висловлювати власні погляди з певного питання, активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання сприяють завдання для самостійної роботи, виконання яких надає здобувачам вищої освіти можливість застосовувати теоретичні знання на практиці.

Самостійне навчання реалізується також у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуальних творчих завдань.

Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійного навчання, критичного аналізу наукової літератури та матеріалів інформаційних ресурсів, синтезу та аналітичного мислення.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: мультимедійне обладнання, інтерактивні дошки, ноутбук.

11. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Навчальні досягнення здобувачів оцінюються на основі Положення про екзамен та заліки у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту та психології» (http://umo.edu.ua/images/content/institutes/imp/docum/polog3/26Положення%20про%20іспити%20та%20заліки_n2_1.pdf).

Поточний контроль здійснюється упродовж семестру під час проведення лекційних, семінарських занять, виконання самостійної роботи (міжсесійного періоду) та оцінюється сумою набраних балів за всіма темами. Контроль академічної успішності охоплює поточну успішність з урахуванням якості виконання індивідуальних творчих завдань, а також передбачає підсумкові показники якості письмових відповідей здобувачів на питання підсумкового тесту.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи: методи усного контролю: індивідуальне опитування; методи письмового контролю: тестування; підсумкове письмове тестування, есе.

Формою підсумкового контролю є екзамен.

Загальна (остаточна) кількість балів вираховується сумарно: бали поточного контролю – 60 плюс екзаменаційний бал – 40. Максимальна кількість балів – 100.

Критерії та шкала оцінювання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Тьюторинг в освіті дорослих», є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення у процесі розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Під час усних відповідей оцінюється: повнота розкриття питання (з'ясування змісту проблеми, окремих концепцій, знання нормативних документів, літературних джерел, фактичних даних тощо); логіка викладу матеріалу, аргументованість, впевненість у викладеній інформації; рівень і обсяг використання рекомендованої літератури (підручників, навчальних посібників, періодичних видань тощо); аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки, аналізувати професійні проблеми з освітньої практики; уміння аналізувати особливості освітнього процесу ЗВО.

У виконанні письмових завдань враховується: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладу матеріалу, повнота використання літературних джерел, наведення логічних міркувань, прикладів та фактичного матеріалу. Береться до уваги цілісність, системність, послідовність наданої інформації, уміння формулювати висновки; творчий характер виконання письмового завдання.

Оцінювання результатів усіх форм контролю передбачено у 100-бальній шкалі. Оцінювання результатів поточної роботи (завдань, що виконуються на семінарських заняттях, результати виконання індивідуальних завдань студентів) проводиться у % від кількості балів, виділених на завдання, із заокругленням до цілого числа за критеріями: 0% – завдання не виконано; 40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру; 60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці; 80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо); 100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всівиди навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	добре
68-74	D	задовільно
60-67	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Схема нарахування балів

Відвідування лекцій – 1 бал за 1 лекційне заняття (1*4=4 бали)

Активність здобувача освіти на практичних заняттях – 7 балів за одне семінарське заняття (7*3=21 бал)

Виконання індивідуальних завдань (по 1 завданню на вибір з кожної теми) – 7 балів за 1 індивідуальне завдання (7*5=35 балів)

Екзамен – 40 балів

Поточний контроль											Екзамен	Всього	
Тема 1		Тема 2		Тема 3			Тема 4			Тема 5		40	100
Л	ІЗ	Л	ІЗ	Л	С	ІЗ	Л	С	ІЗ	С	ІЗ		
1	7	1	7	1	7	7	1	7	7	7	7		

Л – відвідування лекцій

С – активність здобувача освіти на семінарському занятті

ІЗ – виконання індивідуального завдання

Умови відпрацювання пропущених занять

Відпрацювання всіх пропущених занять є умовою допуску до іспиту. Заняття мають бути відпрацьовані заздалегідь, у день іспиту відпрацьовувати пропущені заняття не можна.

Способи відпрацювання занять (один варіант на Ваш вибір):

1. Розробити презентацію на 15-20 слайдів з теми пропущеного заняття; додати до презентації окремим файлом супровідний текст до слайдів зі списком літератури.

2. На основі опрацьованого матеріалу теми пропущеного заняття сформулювати 20 тестових питань різних видів (тести на встановлення відповідності (4 шт.), на виключення зайвого (4 шт.), на визначення понять (4 шт.), на встановлення аналогії (4 шт.), а також питання з відкритою відповіддю (4 шт.)).

3. Виконати додаткове індивідуальне завдання в гугл-класі.

4. Можливості для неформальної освіти: отримання сертифікату за курс «Вчимося викладати онлайн» (https://www.coursera.org/learn/teach-online?topic=Personal%20Development&sortBy=BEST_MATCH).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Авшенюк, Н. М. (2020). *Професійний розвиток педагогічного персоналу в Австралії: методичні рекомендації*. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 73 с.
2. Бахмач, Л. (2019). Ідея тьюторської системи навчання в класичних університетах. *Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи*, (Вип. 1), 12–18.
3. Білик, В. В. (2021). Методи активізації навчання здобувачів вищої освіти магістерського рівня: з досвіду викладання андрагогіки. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 2 (20), 72-80. DOI: [https://doi.org/10.35387/od.2\(20\).2021.72-80](https://doi.org/10.35387/od.2(20).2021.72-80)
4. Гарбуза, Т. (2019). Тьютор як суб'єкт освітнього процесу в системі дистанційного навчання. *Молодь і ринок*, (1 (168), січень), 71–75.
5. Гармаш, О. (2020). Педагогічні умови формування тьюторської компетентності майбутніх учителів іноземних мов. *Humanities science current issues*, 1(27), 258–264. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/27.203431>

6. Дубасенюк, О. А., & Самойленко, О. А. (2020). *Основи андрагогіки (для фахівців у галузі освіти дорослих)*: навч.-методичний посібник. Житомир: Видво ЖДУ ім. І. Франка. 247 с.
7. Дубасенюк, О.А. (ред.). (2019). *Професіографічний підхід у системі вищої освіти: монографія / колектив авторів*. Житомир: Вид-во О.О. Євенок. 328 с. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/29534/6/V_Zhelanova_OMVPSRV_19.pdf
8. Іваницька, О. (2024). Особливості заохочення студентів до тьюторської діяльності. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Педагогічні науки*, (1(60)), 17–20. <https://doi.org/10.32689/maup.ped.2024.1.3>
9. Кравцова, Т. (2020). Зміст та структура тьюторської компетентності майбутнього педагога. *Humanities science current issues*, 3(31), 264–269. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.3/31.214132>
10. Кравцова, Т. (2020). Ресурсний підхід до організації тьюторського супроводу майбутніх магістрів освіти. *Humanities science current issues*, 2(29), 246–252. <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/29.209535>
11. Кухаренко В. М. (2019). *Тьютор дистанційного та змішаного навчання* [Електронний ресурс] : навч. посіб. Харків: Нац. техн. ун-т "Харків. політехнічний ін-т". 307 с. <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/42981>
12. Осадча К. (2018). До питання щодо інституціоналізації професії тьютора в українському освітньому просторі. *Ukrainian Journal of Edukational Studies and Information Technology*, 6, 77–88. <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/2404/>
13. Осадча, К. П. (2020). Освітні технології підготовки майбутніх педагогів до реалізації тьюторського супроводу в аспекті гуманної педагогіки. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика*, 97(4), 160–171. <https://doi.org/10.33216/2220-6310-2020-97-4-160-171>
14. Осадча, К. (2018). Сучасні моделі підготовки педагогів до здійснення тьюторської діяльності. *Collection of Scientific Papers of Uman State Pedagogical University*, (1), 207–214. <https://doi.org/10.31499/2307-4906.1.2018.134916>
15. Осадча, К. (2019). Концептуальні засади підготовки майбутніх учителів до тьюторської діяльності. *Transactions of Kremenchuk Mykhailo Ostrohradskiy National University*, 3, 25–32. <https://doi.org/10.30929/1995-0519.2019.3.25-32>
16. *Особистісно-професійне становлення педагога: андрагогічний вимір*: монографія (2021) / Авт. кол.: Лазаренко Н. І., Лук'янова Л. Б., Аніщенко О. В. [та ін.]. Вінниця: Твори. 380 с.
17. Силенко, Ю. (2023). Тьюторинг – педагогічна інновація у професійно-педагогічній підготовці викладача закладу вищої освіти. *Zeszyt Naukowy Prac Ukrainoznawczych*, 10, 101–113. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.0950>
18. Степаненко, О. (2018). Практика реалізації тьюторської технології в університетах Великої Британії. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*, (9 (83)), 38–48.
19. Теренко, О. А. (2020). Тенденції розвитку освіти дорослих у США і Канаді (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01. Київ: ІНПОН імені Івана Зязюна НАПН України.
20. Тьюторинг: психологічний супровід в соціальних інституціях [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. (2021) / Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. - Електрон. текст. дані. Луцьк. <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/19469/1/Tutoring.pdf>
21. Фатальчук, С., Гарань, Н., & Терганов, О. (2023). Теоретико-методичний аспект фахової підготовки майбутніх педагогів вищої школи до тьюторської діяльності. *Гуманізація навчально-виховного процесу*, (2(104)), 52–62. [https://doi.org/10.31865/2077-1827.2\(104\)2023.292299](https://doi.org/10.31865/2077-1827.2(104)2023.292299)

22. Чупахіна, С., & Круль, Л. (2021). Тьютор в сучасній освіті: теоретичний аспект діяльності. У *Advanced discoveries of modern science: experience, approaches and innovations*. European Scientific Platform. <https://doi.org/10.36074/logos-09.04.2021.v2.13>
23. Швець, Т. Е. (2018). *Тьюторинг в системі змішаного навчання* [Thesis, Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»]. eNTUKhPIIR – Електронний репозитарій Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут». <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/40096>
24. Швець, Т. Е. (2022). Аналіз понять «тьютор» і «тьюторинг» у вітчизняному та зарубіжному освітньо-науковому просторі. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*, (2), 56–65. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2022.2.9>
25. Швець, Т. Е. (2022). Зарубіжний досвід онлайн тьюторингу в системі середньої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 58 (2), 384-389. http://www.aphn-journal.in.ua/archive/58_2022/part_2/55.pdf
26. Шкарлатюк, К. І., Коширець, В. В., & Просіна, О. В. (2024). Тьюторинг у вищій освіті: вплив на академічну успішність та професійний розвиток. *Психологічні студії*, (1), 190–196. <https://doi.org/10.32782/psych.studies/2024.1.26>
27. Шоробура І., & Рашина, І. (2020). Викладач-тьютор як суб'єкт дистанційного освітнього процесу. *Освітні обрії*, 51(2), 110–112. <https://doi.org/10.15330/obrii.51.2.110-112>

Додаткова

1. Андрущенко, В. (2019). Підготовка нового вчителя для об'єднаної Європи XXI століття. *Україна дипломатична*, 12. С.649-655. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukrdip_2011_12_188
2. Аніщенко, О. (2017). Професійна підготовка андрагогів: обґрунтування доцільності в контексті професіоналізації освіти дорослих в Україні. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія: Педагогіка*. № 2 (19), 155-163. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710537>
3. Аніщенко, О.В. (2018) Професійна підготовка та сертифікація андрагогів: досвід і перспективи. *Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: світовий досвід, українські реалії і перспективи: збірник наукових статей*, 165-174.
4. Аніщенко, О.В., Баніт, О.В., & Калюжна, Т.Г. (2021). Андрагогічна компетентність педагогічного персоналу у сфері освіти дорослих: сутнісний аспект. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи: зб. наук. пр.*, 2, 63-72.
5. Аніщенко, О.В., Баніт, О.В., Калюжна, Т.Г., Коваленко, О.Г., Піддячий, В.М., & Самко, А.М. (2022). *Професіоналізація педагогічного персоналу у сфері освіти дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: теоретико-методичний аспект* [монографія]. К.: ПООД імені Івана Зязюна НАПН України.
6. Башкір, О. (2024). Інноваційні технології організації формальної і неформальної освіти дорослих. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 25(1), 9 – 18. [https://doi.org/10.35387/od.1\(25\).2024.9-18](https://doi.org/10.35387/od.1(25).2024.9-18)
7. Богачков, Ю. М., Букач, А. В., & Ухань, П. С. (2020). Комплексне застосування Google classroom для створення варіативних дистанційних курсів. *Information Technologies and Learning Tools*, 76(2), 290–303. <https://doi.org/10.33407/itlt.v76i2.3338>
8. Вовк М.П., Соломаха С.О., & Грищенко Ю.В. (2022). Психолого-педагогічна і практична підготовка сучасного вчителя: результати моніторингового дослідження. *Естетика і етика педагогічної дії*, 26, 30-58
9. Вовк М.П., Філіпчук Н.О., Грищенко Ю.В., Соломаха С.О., Султанова Л.Ю. (2019). Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: практичний посібник. Київ: Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718746/6/Посібник%20ТЕХНОЛОГІЇ%20%20ПЛАНовий.pdf>

10. Вовк, М.П., Соломаха, С.О., & Грищенко, Ю.В. (2022). Сучасні виклики в практичній підготовці майбутніх педагогів у закладах вищої педагогічної освіти. *Освітня аналітика України*, 1 (17), 40-53. URL: <https://science.iea.gov.ua/%D0%B2%D0%B8%D1%89%D0%B0-%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B012022/>
11. Вовк, М.П., Філіпчук, Н.О., & Соломаха, С.О. (2021). Неперервна педагогічна освіта XXI століття: досвід, інновації, тенденції: XIX Міжнародні мистецько-педагогічні читання пам'яті професора Оксани Петрівни Рудницької. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*, 3 (2), 1-7. URL:<https://doi.org/10.37472/2707-305X-2021-3-2-3-7>
12. Герасимова, І.Г. (2018) Професійна підготовка майбутніх магістрів-педагогів на андрагогічних засадах. *Педагогічний часопис Волині*, 1 (8), 122-128 URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/14187/1/%D0%93%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%86.-122-128.pdf>
13. Гомеля, Н.С. (2018). Андрагогічна компетентність викладача в умовах формальної освіти. *Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: світовий досвід, українські реалії і перспективи: збірник наукових статей*, 206-212.
14. Ігнатович, О.М., Помиткін, Е.О., Рибалка, В.В., Павлик, Н.В., Становських, З.Л., Іванова, О.В., Радзімовська О.В., Заєць, І.В., Шевенко, А.М., & Татаурова-Осика, Г.П. (2022). *Розвиток психологічної готовності педагогічного персоналу до професійної діяльності в умовах Нової української школи: аналітичні матеріали* / [за ред. Н.В. Павлик. Київ. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/733432/1/>
15. Кірдан, О.П., & Кірдан О.Л. (2022) Андрагогічний підхід у підготовці здобувачів вищої освіти: традиції і тенденції розвитку. *Modern engineering and innovative technologies*, 22(2), 72-79 URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/download/meit22-02-042/4901>
16. Костева, Т.Б. (2019). *Практикум коуч-діяльності*. Методичні вказівки. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили.
17. Кришинець-Андрялошій, К.О. (2021). Організаційно-педагогічні умови формування розвиваючого середовища закладу загальної середньої освіти. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*, 1 (48), 199-203.
18. Лук'янова, Л. Б. (2019). Освіта впродовж життя в умовах інформаційно- технологічного суспільства. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*, 1, 10-20
19. Максименко, С.Д. (Ред.). (2020). *Психологічні виміри особистісної взаємодії суб'єктів освітнього простору в контексті гуманістичної парадигми*: монографія. Видавничий Дім «Слово». Київ. ISBN 978- 966-194-322-2. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723176>
20. Марчук, А.В. (2020). *Андрагогіка: навч. посібник*. Львів, ЛьвДУВС.
21. Маценко, Л. (2020). Педагогічні технології навчання в університеті. У *Розвиток наукової думки постіндустріального суспільства: сучасний дискурс*. Міжнародний центр наукових досліджень. <https://doi.org/10.36074/13.11.2020.v3.06>
22. Міжнародна асоціація андрагогіки та освіти дорослих: <https://www.iaea.org/>
23. Національна платформа з цифрової освіти Дія. Цифрова освіта: <https://osvita.dia.gov.ua/>
24. П'янківська, Л. (2021). Професійна мотивація особистості: теоретичний аспект. *Грааль науки*, (2-3). С. 532-536. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.02.04.2021.108>
25. Піддячий, В.М. (2020). Сутність і зміст професіоналізації педагогів у контексті освіти впродовж життя. *Вісник післядипломної освіти. Серія «Педагогічні науки»*, 13 (42). 185-199. DOI: [https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-13\(42\)-185-199](https://doi.org/10.32405/2218-7650-2020-13(42)-185-199). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vporp_2020_13_14
26. Піддячий, В.М. (2021). Сутність і зміст андрагогічної компетентності педагогів. *Молодь і ринок*, 10, 29–35. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2021_10_7
27. Платформа масових відкритих онлайн-курсів Prometheus: <https://prometheus.org.ua/>

28. *Портрет ідеального вчителя очима українців: результати інтернет опитування* (2021). URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/portret-idealnogo-vchitelya-ochima-ukrayinciv-rezultati-internet-opituvannya>.
29. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти на 2022-2032рр. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 р. №286-р. URL: Про схвалення Стратегії розвит... | від 23.02.2022 № 286-р (rada.gov.ua)
30. Розман, І. (2022). Дистанційне навчання: наслідки та освітні технології. *Наукові інновації та передові технології*, (1 (3)). [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-1\(3\)-283-291](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-1(3)-283-291)
31. Романовський, О. Г., Кайдалова, Л. Г., Романовська, О. О., & Науменко, Н. В. (2022). Цифрові освітні технології у підготовці майбутніх викладачів вищої школи в умовах карантину. *Information Technologies and Learning Tools*, 87(1), 255–277. <https://doi.org/10.33407/itlt.v87i1.4583>
32. Самодумська, О.Л., Кравченко, В.М., Облес, І.І., & Кузьменко, Ю.А. (2022) Напрями підготовки майбутніх науково-педагогічних працівників до андрагогічної діяльності. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*, 81, 263-268. URL: <http://www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2022/81/49.pdf>
33. Сорока, Н. (2020). Освіта дорослих: Cui prodest? Якою повинна бути політика навчання дорослих в Україні? URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/osvita-doroslyh-cui-prodest-yakoyu-povynna-buty-polityka-navchannya-doroslyh-v-ukrayini/>
34. Сорочан, Т. М. (2018). Професійний розвиток педагогів у післядипломній освіті. *Концептуальні засади розвитку освіти дорослих: світовий досвід, українські реалії і перспективи: збірник наукових статей*, 198-205.
35. Султанова, Л.Ю., & Прокоф'єва, М. (2022). *Цифрова безпека в галузі вищої освіти: аналітичні матеріали*. Кропивницький: Імекс ЛТД, 38 с.
36. Тюріна, В. О., Марченко, О. Г., & Баранник, М. О. (2023). Андрагогіка як науково-методична основа підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня. У *Третій рівень освіти в Україні: становлення та тенденції*. Liha-Pres. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-331-9-35>
37. Холковська, І.Л. (Ред.). (2017). *Професійно-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: навчальний посібник*. Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД».
38. Хохлова, І. В. (2023). Розвиток освіти для дорослих. У *Закарпатські правові читання. право як інструмент стійкості та розвитку в умовах сучасних цивілізаційних викликів. Частина I*. Liha-Pres. <https://doi.org/10.36059/978-966-397-298-5-48>
39. Цюман, Т., Нагула, О., & Адамська, З. (2022). Психологічні умови резильєнтності педагога в період воєнного стану. *Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія і педагогіка*, 38 (2), 83-89.
40. Чаплінська, Н., Ступак, О., & Кібенко, Л. (2024). Інноваційні освітні технології: актуалізація впровадження. *Вісник науки та освіти*, (7(25)). [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-1133-1144](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-1133-1144)
41. Черненко, Н.І. (2021) Педагогічні умови використання андрагогічних принципів у професійній підготовці викладачів економічних дисциплін. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*, 6 (344, Ч.2, 98-108. URL: [https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6\(344\)-2-98-10](https://doi.org/10.12958/2227-2844-2021-6(344)-2-98-10)
42. Шевцов, В. Ю. (2022). Освітні технології в навчальному процесі третього тисячоліття. *System design and analysis of aerospace technique characteristics*, 26(1), 43–51. <https://doi.org/10.15421/471906>
43. Шкарлет, С.М. (Ред.). (2022). *Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проектна діяльність: науково-методичний збірник*. Київ-Чернівці «Букрек».
44. Sokolova, E. I. (2013). The analysis of terminological row «coach, mentor, tutor, facilitator, advisor» within the frame of lifelong learning. *Lifelong education: the XXI century*, 4(4), 124–135. <https://doi.org/10.15393/j5.art.2013.2171>